

Prentencatechismus

Het gebed – Zonde – Deugd



info@prentencatechismus.org

Prentencatechismus

Het gebed – Zonde – Deugd



Het gebed in het algemeen

1. Het gebed is een gesprek met God, waarbij we de gevoelens en verlangens die leven in ons hart aan God kenbaar maken.
2. Ons gebed tot God moet in grote lijnen de volgende aspecten bevatten: aanbidding, lof, liefde en dankzegging.
3. Er zijn drie redenen waarom wij moeten bidden:
* Omdat God voorgeschreven heeft dat we dit altijd moeten doen,
* Omdat Jezus het ons in het evangelie in woord en daad voorgedaan heeft,
* Omdat wij Gods hulp nodig hebben.

4. Er zijn twee soorten gebeden: het uitwendige en het inwendige.
5. Het uitwendige gebed wordt zo genoemd omdat het in woord en gedachte plaatsvindt.
6. Het inwendige gebed of overweging gebeurt enkel in de geest, zonder het gebruik van woorden.
7. Het inwendig gebed is één van de nuttigste oefeningen van het christelijk leven: ze doet ons de geloofswaarheden doorgronden en waarderen en vermeerdert de motivatie om onze plichten te volbrengen.
8. We moeten bidden voor onszelf, voor onze ouders en leidinggevenden, voor alle mensen en zelfs voor onze vijanden.
9. Wij moeten ook bidden voor de zielen in het vagevuur, dat zij snel uit hun pijn verlost worden en van het eeuwige geluk kunnen genieten.
10. God verhoort altijd vurige gebeden. Hij kiest echter Zelf hoe en wanneer Hij de gebeden verhoort.
11. Christus zelf heeft ons dit verzekerd: *"Wat je de Vader ook vraagt in mijn naam, Hij zal het je geven."*
12. Wanneer we tijdens het gebed iets vragen, moet dat de glorie van God of zaligheid van onszelf of onze naasten betreffen.
13. Wij mogen ook tijdelijke goederen vragen zoals een goede gezondheid, het welslagen van een bepaald project enz., in de mate dat dit bijdraagt tot ons zielenheil.
14. We moeten dikwijls bidden, maar zeker 's morgens en 's avonds, voor en na het eten, vooraleer we een bepaalde activiteit aanvatten, en wanneer we een bijzondere genade van God willen ontvangen.
15. Christus zelf spoorde ons ten zeerste aan om te bidden, toen Hij zei : "*Men moet altijd bidden en daarmee niet ophouden*". We bidden onophoudelijk:
* Wanneer we dikwijls onze geest en ons hart tot God verheffen,
* Wanneer we onze werken verrichten met het doel om God te behagen.

16. Het verdient aanbeveling om 's morgens en 's avonds met het gezin bijeen te komen voor een gemeenschappelijk gebed, omdat dit de effectiefste manier is om God te eren, zijn zegen over het gezin te verkrijgen en de kinderen christelijk op te voeden. Christus heeft gezegd : "*Want waar er twee of drie in mijn naam bijeen zijn, daar ben Ik in hun midden.*"
17. We moeten bidden met eerbied, aandacht, vertrouwen en volharding.
18. We bidden met eerbied wanneer we ons in- en uitwendig vernederen voor Gods aanbiddelijke majesteit.
19. We bidden met aandacht als we onze gedachten vestigen op God en op hetgeen we zeggen.
20. We bidden met vertrouwen wanneer we de vaste hoop hebben dat Hij ons gebed zal verhoren.
21. We bidden met volharding wanneer we blijven bidden, ook al worden we niet meteen gehoord.
22. We moeten in Christus' naam bidden omdat onze gebeden alleen maar door zijn verdiensten verhoord worden.

Uitleg van de prent

23. Op deze prent zien we in het midden Mozes die op een heuvel bidt terwijl de Israëlieten vechten met de Amalekieten. Zolang Mozes zijn handen in de lucht hield, hadden de Israelieten te overhand, maar wanneer hij de handen liet zakken, had Amalek alweer de overhand.
24. De prent geeft ons verschillende voorbeelden van het gemeenschappelijk gebed. Bovenaan links zien we een christelijk huisgezin dat het ochtend- en avondgebed opzegt voor een kruisbeeld en een beeld van Onze Lieve Vrouw. Rechts op de prent bidden de leden van een gezin samen voor het eten. Onderaan links bidden de gezinsleden voor het werk.
25. Onderaan rechts toont de heilige Antonius ons hoe we moeten bidden met aandacht. Zijn ogen zijn voortdurend op het kruisbeeld gericht en hij bidt vurig, terwijl duivels onder alle gedaanten zijn aandacht proberen af te leiden en hem in bekoring willen brengen.
26. Jezus toont ons door zijn goddelijk voorbeeld aan hoe we moeten bidden. Vaak bracht Hij een hele nacht door in gebed, ook al had Hij de hele dag ervoor gepredikt. We weten dat Hij na het laatste avondmaal voor een lange tijd bad, dat Hij vaak naar de Hof van Olijven ging om te bidden en dat Hij ook aan het kruis volhardde in het gebed, tot aan zijn dood toe.

Joh 15:16, Lc 18:1, Mt 18:20, Ex 17:8-13 Overwinning op Amalek


ONZE VADER DIE IN DE HEMELEN ZIJT
GE-
HEILIGD ZIJ
UW NAAM
UW
RIJK KOME
UW WIL GESCHIEDE
OP AARDE – ALS
IN DE HEMEL
GEEF ONS HEDEN ONS
DAGELIJKS BROOD
GELIJK OOK WIJ VERGEVEN
AAN ONZE SCHULDENAREN
EN VERGEEF ONS ONZE SCHULDEN
EN LEID ONS NIET IN BEKORING
MAAR VERLOS
AMEN
ONS VAN HET KWADE

Het Onze-Vader

Uitleg van de prent

1. Het onderwerp van deze prent is het Gebed van de Heer. We noemen dit zo omdat Jezus Christus het zelf gemaakt heeft.
2. Het Onze Vader is samengesteld uit een korte inleiding en zeven vragen. De eerste drie zijn vragen om zaken die de glorie van God vermeerderen; de volgende vier zijn vragen om zaken die bijdragen tot ons geestelijk geluk en ons materieel welzijn.
3. De inleiding ("Onze Vader, die in de hemelen zijt") wordt bovenaan de prent voorgesteld door de hemel waarin God aan de engelen en heiligen zijn heerlijkheid laat zien.
4. Het Onze Vader begint met de woorden *Onze Vader* om ons eraan te herinneren dat wij allemaal kinderen van God zijn en daarom met vertrouwen en liefde mogen bidden.
5. We voegen hieraan toe *die in de hemelen zijt*, om ons aan te sporen om met eerbied te bidden, aangezien we hier met de opperste koning van hemel en aarde spreken.
6. De eerste vraag luidt: *Geheiligd zij Uw naam*. Wij vragen hiermee dat God door alle mensen gekend en gediend moge worden.
7. Deze vraag wordt links op de prent voorgesteld door de genezing van de kreupele, aan wie Petrus zegt: "*in naam van Jezus Christus de Nazoreeër, kom overeind en loop*". Door die woorden en de daaropvolgende genezing heiligde Petrus Gods naam, omdat hij de heiligheid en de goddelijke kracht van de naam van Jezus Christus inriep.
8. De tweede vraag is: *Uw rijk kome*. Wij vragen hierbij:
* Dat het Rijk Gods, de kerk, zich altijd meer en meer moge uitbreiden over de aarde;
* Dat het rijk van de goddelijke genade ingang moge vinden in onze harten;
* Dat het rijk van heerlijkheid ons moge ten deel vallen in de hemel.

9. Deze vraag wordt op de prent geïllustreerd door Tobit die een voorspelling maakt van het toekomende rijk van God, namelijk de kerk, met de woorden: "Jeruzalem, gij zult met een schitterend licht omgeven worden; de volkeren zullen in u de Heer aanbidden en de aarde als een geheiligde plaats beschouwen."
10. De derde vraag luidt: *Uw wil geschiede op aarde als in de hemel*. Wij verlangen dat, net zoals de engelen in de hemel Gods wil volmaakt vobrengen, wij als mensen op aarde dit ook zouden doen.
11. Deze vraag wordt centraal op de prent afgebeeld door Jezus die in zijn doodstrijd aan zijn Vader zei: "*Mijn Vader, als het mogelijk is, laat deze beker dan aan Mij voorbijgaan. Maar niet zoals Ik wil, maar zoals U wilt.*"
12. De vierde vraag luidt: *Geef ons heden ons dagelijks brood*. Wij vragen van God alles wat onze ziel en ons lichaam nodig hebben.
13. De dingen die we voor ons lichaam nodig hebben zijn: voedsel, kleding en woonst.
14. Christus schrijft ons voor om enkel brood te vragen en geeft daarmee aan dat we tevreden moeten zijn met het noodzakelijke minimum.
15. De dingen die we voor onze ziel nodig hebben, zijn:
* het Woord van God,
* de heiligmakende en de dadelijke genade,
* de heilige Communie, het uit de hemel neergedaalde brood.

16. De vierde vraag wordt op de prent links voorgesteld door de engel die in de woestijn brood brengt naar de profeet Elia.
17. De vijfde vraag is: *Vergeef ons onze schulden gelijk ook wij vergeven aan onze schuldenaren*. Wij vragen hier dat God onze schulden moge vergeven zoals ook wij bereid moeten zijn om vergeving te schenken aan hen die ons beledigd hebben.
18. De vijfde vraag zien we op de prent als volgt uitgebeeld:
* Christus die vergiffenis schenkt aan zijn beulen en aan de goede moordenaar.
* David die Saul spaart nadat deze hem had willen vermoorden.

19. Zesde vraag: *Leid ons niet in bekoring*. De bekoring is wat ons aantrekt tot de zonde.
20. God laat de bekoring toe om ons bewust te maken van onze zwakheid en om ons de gelegenheid te geven om verdiensten te verzamelen. We moeten over onszelf waken door er via de goddelijke genade aan te weerstaan.
21. Deze zesde vraag wordt afgebeeld op de prent door Jezus die in de woestijn door de duivel bekoord wordt, maar niet bezwijkt.
22. De zevende vraag gaat als volgt: *Maar verlos ons van het kwade*. Door deze vraag verlangen we om verlost te worden van de zonde en van alle kwaad. Dit kwaad hindert immers onze toegang tot het eeuwig en tijdelijk geluk.
23. Op de prent beelden we deze vraag uit met de profeet Daniël die in een kuil voor de leeuwen werd geworpen, maar er ongedeerd weer uitkwam.
24. Het Onze Vader is het beste en waardigste gebed dat door alle christenen gebeden wordt, zowel in goede als in slechte tijden. Reeds twintig eeuwen bidden we dit gebed tot onze God in de hemel, samen met de apostelen, de martelaars, de kerkvaders, de keizers en de koningen, de geleerden en de onwetenden, de rijken en de armen.

Hand 3:6, Tob 13 De lofprijzing van Tobit, Mt 26:39, 1 Kon 17:19 Elia naar de Horeb


WEES GEGROET, MARIA
VOL VAN GENADE
DE HEER IS MET U
GIJ ZIJT DE GEZEGENDE ONDER DE VROUWEN
DE VRUCHT VAN UW LICHAAM
EN GEZEGEND IS
JEZUS
HEILIGE MARIA, MOEDER VAN GOD
BID VOOR ONS, ZONDAARS
NU EN IN HET UUR VAN ONZE DOOD
AMEN
PF

Het Wees Gegroet

1. Het onderwerp van deze prent is het Ave Maria of Wees Gegroet. We noemen het zo, omdat het de woorden zijn die de engel gebruikte om Maria te groeten toen hij aankondigde dat zij de moeder van God zou worden. Het zijn deze woorden: *"Wees gegroet (Maria); vol van genade, de Heer is met u, gezegend zijt gij boven alle vrouwen."*
2. De woorden die daarop volgen, komen van de heilige Elisabeth: *"En gezegend is de vrucht van uw lichaam (Jezus)"*. De Kerk voegde aan deze begroeting nog to : "Heilige Maria, moeder Gods, bid voor ons (arme) zondaars, nu en in het uur van onze dood."
3. *Wees gegroet Maria*. Dit wil zeggen: ik eer u, ik wens u geluk, ik ben met u verheugd over uw glorierijke voorrechten. We stellen het op de prent voor door de engel Gabriël die Maria aankondigt dat ze door God uitgekozen werd om de moeder van Zijn zoon te zijn. De woorden *vol van genade* duiden op het feit dat Maria nooit door de vlek van de erfzonde belast is geweest. Zij was dus vanaf het prille begin van haar leven vervuld van heiligmakende genade, alle deugden en alle hemelse gaven.
4. Die woorden worden voorgesteld door de onbevlekte ontvangenis van Maria. De woorden *de Heer is met u* betekenen dat God dichter bij haar staat dan bij gelijk welke andere mens, door een bijzondere gunst. We zien deze woorden voorgesteld door de Heilige Geest die verblijft in het hart van Maria en dit hart als zijn tempel beschouwt.
5. *Gezegend zijt gij boven alle vrouwen*. Dit betekent dat Maria onder alle vrouwen is uitgekozen om moeder te zijn van Gods Zoon. Het wijst er ook op dat zij, ondanks haar moederschap, toch maagd gebleven is.
6. Deze woorden stellen we voor door Maria die boven een groot aantal heilige vrouwen verheven is. Zij overtreft allen in heiligheid, glorie en macht. Eén van die vrouwen, Judit, heeft een zwaard, omdat zij Holofernes onthoofdde. Zij vormt daarmee een voorafbeelding van Maria, die als nieuwe Eva de duivelse slang verpletterde.
7. *Gezegend is de vrucht van uw lichaam (Jezus)*. Jezus, de Zoon van God, is in de schoot van het Maria mens geworden. Hij werd door zijn vader met oneindige zegeningen overladen en in Hem werden alle volkeren gezegend.
8. Deze woorden worden links op de prent afgebeeld door Elisabeth die zich naar Maria toe richt en rechts het kindje Jezus die de heilige Johannes de Doper zegent.
9. De Kerk voegde er deze woorden aan toe: *Heilige Maria, moeder Gods*. Dit was in antwoord op de ketterse Nestorianen die haar deze eretitel ontzegden.
10. Op de prent worden deze woorden voorgesteld door de heilige Drievuldigheid die Maria in de hemel kronen tot koningin van de engelen en de mensen.
11. *Bid voor ons, (arme) zondaars* We vragen dit aan Maria omdat zij het dichtst bij haar Zoon staat. Zij is daarom bij uitstek de voorspreekster en de toevlucht van de zondaars.
12. Deze woorden worden voorgesteld door Maria die in de hemel bij haar Zoon voor ons ten beste spreekt.
13. We vragen aan Maria om voor ons te bidden *nu en in het uur van onze dood* omdat we haar bijstand heel ons leven lang nodig hebben, maar nog het meest bij het verlaten van deze wereld en het binnentreden in het eeuwig leven.
14. Op de prent wordt dit voorgesteld door Maria die zich toont aan een zieke op zijn sterfbed, en hem bijstaat.
15. Er bestaan enkele vrome oefeningen waarbij het Wees Gegroet meermaals wordt gebeden. De belangrijkste van deze oefeningen zijn het Angelusgebed en de Rozenkrans.
16. De rozenkrans bestaat uit vijftien keer tien weesgegroetjes (tientjes) die elk voorafgegaan worden door een Onze Vader en een korte overweging van enkele groepen van telkens vijf geheimen. Er bestaan vier groepen van geheimen:
* de blijde geheimen,
* de droevige geheimen en
* de glorievolle geheimen en
* de geheimen van het licht, die in 2002 door de zalige paus Johannes-Paulus II aan het lijstje werden toegevoegd.

De blijde geheimen zijn
* de boodschap van de engel aan Maria,
* het bezoek van Elisabeth aan Maria,
* de geboorte van Jezus,
* de opdracht van Jezus in de tempel en
* de terugvinding van Jezus in de tempel.

De droevige geheimen zijn
* de doodstrijd van Jezus,
* de geseling van Jezus,
* de doornenkroning van Jezus,
* de kruisdraging van Jezus en
* Jezus' dood aan het kruis.

17. De glorierijke mysteries zijn
* Christus' opstanding uit de dood,
* zijn hemelvaart,
* Pinksteren,
* de tenhemelopneming van Maria en
* de kroning van Maria in de hemel.

De geheimen van het licht zijn
* het doopsel van Jezus,
* de openbaring van Jezus op de bruiloft van Kana,
* Jezus' aankondiging van het Rijk Gods,
* de gedaanteverandering van Jezus op de berg Tabor en
* het Laatste Avondmaal, d.i. de instelling van de eucharistie.

18. Het Rozenhoedje is een derde deel van de rozenkrans (dus vijf tientjes), waarbij één groep van geheimen overwogen wordt.
19. Als we de voorspraak en de bescherming van de heilige Maagd willen verkrijgen, doen we er goed aan haar dikwijls te aanroepen, haar deugden na te volgen en vele goede werken aan haar op te dragen.

Lc 1:28, Lc 1:42, Jdt 13:8


MORGEN
HEDEN
HEDEN
MORGEN
HEILIGE FRANCISCUS VAN BORGIA BIJ HET LICHAAM VAN ISABELLA
GEDENKT DAT GIJ
STOF ZIJT
EN TOT STOF
ZULT WEERKEREN
HIC JACET

De vier uitersten in het algemeen - De dood

1. De vier uitersten van de mens zijn: de dood, het oordeel, de hel en de hemelse glorie.
2. Het is aan te raden om onze uitersten dikwijls te overwegen; die gedachte verwijdert ons van de zonde en vermeerdert onze ijver om God trouw te dienen. Daarom ook lezen we in de bijbel: "*Gedenk uw uitersten, en gij zult in eeuwigheid niet zondigen*"

De dood

3. De dood is de scheiding van ziel en lichaam en de overgang van het tijdelijke naar het eeuwige.
4. De dood is ontstaan door de zonde van onze eerste voorouders. God zei aan Adam en Eva: "*Van de boom van de kennis van goed en kwaad mag je niet eten, want op de dag dat je daarvan eet, zul je sterven.*" Jammer genoeg werden ze door de duivel verleid en gehoorzaamden ze God niet . Ze aten van de verboden vrucht en God verdreef hen uit het paradijs. Van dan af zijn hun afstammelingen onderworpen aan het lijden en de dood.
5. Het is zeker dat we zullen sterven. Dit is een straf voor de zonde van onze eerste vader. De heilige Paulus zegt: "Mensen moeten eenmaal sterven."
6. Wij zullen sterven wanneer God dit bepaalt. Het is zeker dat we zullen sterven maar wij kennen de dag noch het uur wanneer dit zal geschieden.
7. God wil dat het tijdstip van onze dood onbekend blijft. Als dat niet zo was, dan zouden vele mensen zich in tussentijd gewoon aan de zonde overleveren.
8. We moeten ons op de dood voorbereiden door een echt christelijk leven te leiden en door de sacramenten te ontvangen.
9. We mogen niet wachten tot we ziek zijn om ons op een goede dood voor te bereiden. Dat zou roekeloos en gevaarlijk zijn. Dit deed immers ook de vrek, waarover de volgende parabel uit het evangelie spreekt: "*Iemand uit de menigte zei tegen Hem: 'Meester, zeg tegen mijn broer dat hij de erfenis met mij moet delen.' Hij zei tegen hem: 'Wie heeft mij als scheidsrechter tussen u beiden aangesteld?' Hij zei tegen hen: 'Pas op voor iedere vorm van hebzucht! Ook al heeft een mens nog zo veel, zijn leven bezit hij niet.' Hij vertelde hun een gelijkenis: 'Er was eens een rijke, wiens land veel had opgebracht. Hij dacht bij zichzelf: "Wat moet ik doen? Ik heb geen ruimte om mijn oogst op te slaan." "Dit ga ik doen," dacht hij, "ik breek mijn schuren af en ga grotere bouwen; dan kan ik daar al het graan en mijn andere goederen in opslaan, en tegen mezelf zeggen: Je hebt daar nu heel wat liggen, jongen, je kunt jaren vooruit. Rust nu maar eens uit, eet, drink en neem het ervan." Maar God zei tegen hem: "Jij dwaas, nog deze nacht wordt je leven opgeëist, en voor wie zijn dan al die voorraden die je hebt aangelegd?" Zo vergaat het iemand die rijke schatten verzamelt voor zichzelf en niet voor God.'* "

Uitleg van de prent

10. Deze prent stelt ons de dood voor. Ze doet ons inzien dat het nuttig is om eraan te denken. Aardse dingen zijn slechts ijdelheden; we moeten ons vooral richten op de hemel.
11. Centraal op de prent staat Franciscus van Borgia, een edelman aan het hof van Karel V, met voor hem het lijk van keizerin Isabella. Franciscus moest haar lichaam overbrengen naar Granada in Spanje, om haar te begraven. Toen de lijkstoet daar was aangekomen, opende men, naar toenmalig gebruik, de doodskist. Franciscus moest zweren dat het gelaat werkelijk dit van de keizerin was, maar het gezicht was zodanig misvormd dat men haar niet meer kon herkennen. Het lijk stonk ook zo verschrikkelijk dat niemand het kon verdragen. Franciscus was door dit gebeuren zo aangedaan dat hij besloot om de wereld met haar ijdelheden vaarwel te zeggen. Hij trad in bij de jezuïeten en werd een groot heilige.
12. Bovenaan zien we een man en een vrouw in de fleur van hun leven, die zichzelf in de spiegel bekijken. Boven hun hoofd lezen we het woord 'Heden'. In de spiegel zien ze zichzelf als doden. Dit spiegelbeeld draagt het opschrift 'morgen'. Deze tegenstelling tussen levende en dode hoedanigheid moet ons aanzetten om de altijddurende goederen van de ziel hoger te schatten dan de tijdelijke goederen van het lichaam.
13. Onderaan zien we een kerkhof met kruisen, grafzerken, treurige opschriften. In open graven kunnen we geraamten aanschouwen.
14. "*Daarom moeten juist jullie voorbereid zijn, omdat de Mensenzoon komt op een uur waarop je het niet verwacht.*" De heilige Kerk herinnert ons daarom steeds weer aan de dood, en dit niet alleen op Allerzielen en Aswoensdag, maar ook wanneer de doodsklokken luiden bij de begrafenis van een overledene.

Sir 7:38 Waarschuwingen, Gen 2:17, Lc 12:13-21 Gelijkenis van een hebzuchtige boer, Mt 24:44 De komst van de Mensenzoon


DOOD VAN DE RECHTVAARDIGE
DOOD VAN DE ZONDAAR

De uitersten - De dood van de rechtvaardige en de dood van de zondaar

1. Een goede dood is een dood in staat van genade. Dat is het grootste geluk van een mens.
2. Een slechte dood is een dood in staat van doodzonde. Dat is het ergste wat een mens kan overkomen.
3. De heilige schrift zegt dat dat de dood van een zondaar zeer slecht is.
4. Waarom?

* Omdat het hem ten zeerste bedroeft om de aardse goederen waaraan hij zo gehecht was, achter te laten;
* Omdat hij weldra in de hel de straf van zijn boos leven zal ondergaan.

5. Een zeer slechte dood was deze van Herodes: "*Toen het dag geworden was, ontstond er onder de soldaten grote verwarring over wat er met Petrus gebeurd kon zijn. Herodes liet naar hem zoeken, maar toen hij hem niet kon vinden onderwierp hij de wachters aan een verhoor en liet hij hen terechtstellen. Daarop vertrok hij van Judea naar Caesarea en bleef daar. Hij had een conflict met de inwoners van Tyrus en Sidon; zij kwamen gezamenlijk naar hem toe, bepraatten Blastus, de kamerheer van de koning, en vroegen om een vreedzame regeling; hun gebied was namelijk voor de voedselvoorziening afhankelijk van dat van de koning. Op de vastgestelde dag nam Herodes in koninklijk ornaat plaats op zijn troon en hield een indrukwekkende toespraak. Het volk juichte hem toe: 'Dat is taal van een god en niet van een mens.' Maar onmiddellijk werd hij geveld door een engel van de Heer, omdat hij de eer niet aan God had gegeven; door wormen aangevreten stierf hij.*"
6. Zo was ook de dood van Judas zeer slecht: "*Toen ze de stad binnenkwamen, gingen ze naar de bovenzaal waar ze gewoonlijk verbleven: Petrus, Johannes, Jakobus en Andreas, Filippus en Tomas, Bartolomeüs en Matteüs, Jakobus van Alfeüs, Simon de Zeloot en Judas van Jakobus. Zij bleven allen trouw en eensgezind in gebed, samen met de vrouwen, met Maria, de moeder van Jezus, en zijn broers. In die dagen stond Petrus op te midden van de broeders – er was een groep bijeen van ongeveer honderdtwintig personen – en hij zei: 'Broeders! Het schriftwoord moest in vervulling gaan, dat de heilige Geest bij monde van David tevoren heeft gesproken met het oog op Judas, de gids van hen die Jezus arresteerden. Immers, hij werd tot onze kring gerekend en had deel aan onze taak. Hij kocht een stuk grond van het loon voor zijn misdaad, viel voorover en barstte open, zodat zijn ingewanden naar buiten puilden. Dit is bekend geworden bij alle inwoners van Jeruzalem en daarom heet dat stuk grond in hun taal Akeldama, dat wil zeggen: bloedgrond. Want in het Boek van de Psalmen staat geschreven: Zijn landgoed moet worden tot een eenzaam oord, en niemand mag er wonen; en ook: Iemand anders moet zijn ambt overnemen. Daarom moet er van de mannen die steeds met ons zijn opgetrokken, al die tijd dat de Heer Jezus onder ons verkeerde, vanaf het begin, vanaf de doop van Johannes, tot de dag waarop Hij van ons is weggenomen, van hen dus moet er één samen met ons getuige worden van zijn opstanding.' Ze stelden er twee voor: Jozef Barsabbas, bijgenaamd Justus, en Mattias. Ze spraken dit gebed uit: 'Heer, U die het hart van alle mensen kent, wijs aan wie van deze twee U hebt uitgekozen om in ons apostolisch werk de plaats in te nemen die Judas heeft verlaten om zijn eigen weg te gaan.' Daarop lieten ze hen loten, en het lot viel op Mattias, en zo werd hij aan de elf apostelen toegevoegd.*"
7. De heilige schrift zegt dat de dood van een rechtvaardige voor de ogen van de Heer kostbaar is.
8. Waarom is dat zo?

* Omdat deze dood hem uit alle rampen van dit leven verlost;
* Omdat de overledene God bemint en een gerust geweten heeft;
* Omdat hij in de hemel beloond zal worden voor de goede werken die hij op aarde verrichtte.

Uitleg van de prent

9. Deze prent stelt ons de dood van een rechtvaarige en van een zondaar voor. De rechtvaardige wordt bovenaan op zijn sterfbed afgebeeld. Hij is gelaten en geniet van de laatste troost die de godsdienst hem geeft. Zijn engelbewaarder waakt over hem en moedigt hem aan; zijn familie bidt voor hem. Christus en de heilige Maagd kijken hem vanuit de hemel toe en strekken hun armen naar hem uit. De duivel, vol woede en schaamte, vlucht naar de hel.
10. Onderaan verstoot een stervende zondaar de priester met verachting. Zijn engelbewaarder trekt een sluier over het hoofd en verlaat hem. De priester die nog niet wil vertrekken, toont hem een laatste maal het kruisbeeld. Zijn familieleden zijn met grote vrees bevangen. Christus verschijnt en toont hem het kruis waarop Hij stierf om hem te redden, en voor hetwelk Hij hem zal oordelen. Duivels omringen zijn bed en wachten op zijn doodsreutel om zijn ziel af te voeren naar de hel.

Hand 12,18-23, Hand 1,13-26


P.G.GRENIER - SC.

De uitersten - Het oordeel

1. Vlak na onze dood vindt er in de kamer waar we sterven een tijdelijk of bijzonder oordeel plaats over onze ziel.
2. Na de dood zal God dus de ziel bij zich roepen en over haar werken een oordeel uitspreken. De ziel zal het vonnis aanhoren dat voor eeuwig haar lot zal bezegelen in geluk of ongeluk.
3. Op diverse plaatsen spreekt het Evangelie over de ernst van dit oordeel en hoezeer we ons hierop moeten voorbereiden: *"Intussen waren duizenden mensen samengestroomd, zodat men elkaar verdrong. Hij begon te spreken, allereerst tot zijn leerlingen. 'Pas op voor de zuurdesem van de farizeeën, dat wil zeggen hun huichelarij! Er is niets bedekt dat niet onthuld zal worden, of verborgen dat niet bekend zal worden. Want wat jullie in het donker zeggen, zal men in het licht horen; en wat jullie elkaar binnenskamers in het oor fluisteren, zal men van de daken verkondigen. Tegen jullie, die mijn vrienden zijn, zeg Ik: Wees niet bang voor hen die het lichaam doden, maar daarna tot niets meer in staat zijn. Ik zal jullie duidelijk maken voor wie je bang moet zijn: je moet bang zijn voor Hem die de macht bezit om je te doden en daarna in de hel te gooien. Jazeker, dat is degene voor wie je bang moet zijn. Vijf mussen kosten maar twee stuivers, nietwaar? Toch wordt niet één daarvan door God vergeten. Ja, zelfs de haren op jullie hoofd zijn allemaal geteld. Jullie moeten niet bang meer zijn. Er is nogal een verschil tussen jullie en een zwerm mussen. Ik zeg jullie: als iemand bij de mensen voor Mij partij kiest, zal ook de Mensenzoon voor hem partij kiezen bij Gods engelen. Maar wie Mij verloochent tegenover de mensen, zal verloochend worden tegenover Gods engelen. Als iemand stelling neemt tegen de Mensenzoon, zal het hem vergeven worden. Maar wie de heilige Geest lastert zal dat niet vergeven worden. (...) Houd je lendenen omgord en je lampen brandend. Jullie moeten net zo doen als mensen die hun heer opwachten wanneer hij thuiskomt van de bruiloft, om hem, als hij komt en aanklopt, meteen te kunnen opendoen. Gelukkig zijn de knechten die de heer wakend aantreft bij zijn komst. Ik verzeker jullie dat hij zich omgordt, hen aan tafel nodigt en rondgaat om hen te bedienen. Gelukkig zijn zij als hij hen zo aantreft, ook al komt hij om middernacht of nog later. Bedenk wel: als de heer des huizes geweten had hoe laat de dief komen zou, dan had hij de inbraak wel verhinderd. Ook jullie moeten voorbereid zijn, want de Mensenzoon komt op een uur waarop je het niet verwacht.' 'Heer, vertelt U deze gelijkenis met het oog op ons of voor iedereen?' vroeg Petrus. De Heer antwoordde: 'Ja, wie zou die trouwe, verstandige beheerder zijn, die de heer zal aanstellen om zijn werkvolk op tijd hun eten te geven? Gelukkig de knecht die daarmee bezig is wanneer zijn heer komt. Ik verzeker jullie, hij zal hem aanstellen over al zijn bezittingen. Maar als die knecht bij zichzelf zegt: "Mijn heer komt nog lang niet", en de slaven en slavinnen mishandelt, en zelf gaat zitten eten en drinken, en zich gaat zitten bezatten, dan komt de heer van die knecht op een dag waarop deze hem niet verwacht en op een uur dat hij niet kent. Dan zal hij hem onthoofden en hem het lot van de trouwelozen laten delen."*

Uitleg van de prent

4. Op deze prent zien we het bijzonder oordeel uitgebeeld dat onmiddellijk na onze dood zal uitgesproken worden.
5. Links op de prent zien we een rechtvaardige en rechts een zondaar die geoordeeld worden. De rechtbank van Christus staat midden tussen hun beide levenloze lichamen, in de kamer waar ze stierven. De bloedverwanten bidden nog bij het lijk van hun dierbare overledene.
6. De ziel van de rechtvaardige wordt door haar engelbewaarder naar Christus geleid. Sint-Jozef en de heilige Maagd gaan hem voor. Een engel houdt in één hand een kroon klaar en in de andere de weegschaal van de gerechtigheid, waarop de verdiensten van de rechtvaardige worden afgewogen. Het goede weegt zwaarder door dan het kwade: Christus onthaalt de ziel gunstig en spreekt een genadig vonnis uit.
7. De ziel van de zondaar verschijnt ook voor haar rechter, maar ze bedekt zich omdat ze de schittering van haar rechter niet kan verdragen. Ze wordt voorafgegaan door duivels en geboeid met kettingen die Satan vasthoudt. Hier heeft het kwaad gewonnen. De engel heeft de naam van de overledene niet in het boek van van de levenden opgeschreven en Christus verstoot deze ziel. Hij spreekt over haar het akelig vonnis van de eeuwige verdoemenis uit.
NB. Zie ook in het twaalfde artikel van het geloof meer informatie over het laatste oordeel, de hemel en de hel.

Lc 12,1-10,35-46



De zonden in het algemeen - De erfzonde

1. De zonde is een vrijwillige overtreding van Gods Wet.
2. Voor een zonde is vereist dat:
* men de wet wetens overtreedt;
* dat men de wet willens overtreedt, d.w.z. met toestemming van de wil in dit kwaad.

Ontbreken deze voorwaarden, dan bedrijft men geen zonde.
3. De zonde is het grootste kwaad dat er bestaat:
* omdat zij aan God, die oneiding volmaakt is; tekort doet en Hem beledigt;
* omdat zij de grootste oorzaak is van het lijden, zowel op aarde als in het hiernamaals.

4. Er bestaan twee soorten zonden: de erfzonde en de dadelijke zonde.
5. De erfzonde is de zonde waarin wij geboren worden, als een gevolg van de schuld die wij bij God hebben uitstaan na de val van onze eerste vader Adam.
6. De zonde van Adam is tot op ons overgedragen. Zodoende worden wij allen als zondaars geboren, zijn wij onderworpen aan hetzelfde lijden en zijn wij het hemelse geluk onwaardig.
7. De zonde van Adam heeft al deze rampen op ons doen neerdalen omdat zijn zonde, door een rechtvaardig oordeel van God, de zonde van alle mensen is geworden.
8. Wij vinden in het menselijk rechtssysteem een beeld van Gods rechtvaardig oordeel. Indien bijvoorbeeld een rechter iemands goederen verbeurd verklaart, zijn deze goederen zowel voor de persoon in kwestie als voor zijn kinderen verloren.
9. Het is absoluut zeker dat wij besmet met de erfzonde geboren worden, omdat
* de Kerk het ons leert;
* wij anders zalig zouden kunnen worden zonder het Doopsel – wat onmogelijk is.

10. Deze waarheid is een mysterie. Wij kunnen er slechts over zeggen dat Adam een zware zonde van ongehoorzaamheid beging, en dat in Adam alle mensen gezondigd hebben. Samen met Adam zijn alle mensen in de slavernij van de Duivel gevallen.
11. Maria, de Moeder van God, is van de erfzonde bevrijd, aangezien zij de Moeder van Christus moest worden. Dit voorrecht wordt de Onbevlekte Ontvangenis van Maria genoemd.
12. De gevolgen van de erfzonde, zelfs voor de gedoopten, zijn:
* de onwetendheid,
* een zwakke wil,
* de geneigdheid tot het kwaad,
* ellende in dit leven,
* de dood.

13. Deze onwetendheid, als gevolg van de erfzonde, houdt in dat wij weinig kennis hebben van God, onze ziel, onze plichten en het einde tot hetwelk wij geschapen werden.
14. De zwakke wil houdt in dat de erfzonde onze vrijheid dusdanig beperkt heeft, dat wij in veel gevallen, zonder Gods bijstand, noch het goede zouden kunnen doen, noch het kwade vermijden.
15. De geneigdheid tot het kwaad betreft een overdreven liefde tot onszelf, tot rijkdom en tot wellust.
16. God liet deze noodlottige gevolgen bestaan, ook na de uitwissing van de erfzonde doorheen het Doopsel, om ons te laten oefenen in deugdzaamheid. Zodoende kunnen wij onze verdiensten vermeerderen.
17. Dankzij de ontwetendheid kunnen wij ons aan de studie wijden, de geneigdheid tot het kwaas laat ons toe waakzaam te zijn, dankzij de ellende in dit leven kunnen wij ons versterven en de dood heeft als gevolg dat wij ons onttrekken aan de aardse dingen.

Uitleg van de prent

18. Deze prent beeldt de ongehoorzaarmheid van Adam en Eva uit. God had hen verboden te eten van de vruchten van één boom in het Paradijs. Op het overtreden van dit verbod had Hij de doodstraf ingesteld. Maar de Duivel, onder de gedaante van een slang, bedroog Eva. Zij plukte een vrucht van deze ene boom en at ervan. Vervolgens gaf zij de vrucht aan Adam en ook hij at ervan.
19. Adam en Eva verloren door deze zonde de genade Gods en werden aldus het slachtoffer van onwetendheid, ongeregelde driften, pijn en de dood. Ze werden verjaagd uit het Paradijs.
20. Onderaan kan men zien hoe een Engel van de Heer, met een vlammend zwaard in de hand, Adam en Eva uit het Paradijs verdrijft. Uiteindelijk zullen zij vallen onder de slag van de Dood, die hen gewapend met een zeis opwacht.
21. Het Kruis van Christus, bovenaan links, betekent dat Jezus ons, door zijn dood, uit de erfzonde heeft verlost. God had deze Verlossing aan onze eerste ouders beloofd, toen hij hun aankondigde dat de zoon van een vrouw eens het hoofd van een duivels serpent zou verpletteren.
22. Rechts doopt een priester een kindje. Daarmee wordt aangetoond hoe het Doopsel ons zuivert van de smet van de erfzonde.
23. Satan wou zich wreken tegenover de mens, die immers bestemd was om de lege plaatsen in de Hemel op te vullen. Het eerste mensenpaar bezweek voor de verleidingen van de Duivel. En de Duivel dwaalt nog steeds rond, op zoek naar meer slachtoffers!


QUIS UT DEUS

De zonden - De hoofdzonden - De hoovaardigheid

De dadelijke zonde

1. Een dadelijke zonde is een zonde die we vrijwillig bedrijven
2. “Dadelijk” moet hier begrepen worden als “een vrijwillige handeling of daad tegen Gods wet”, die uitgevoerd wordt met toestemming en met voldoende kennis. Hierin is ze tegengesteld aan de erfzonde.
3. We kunnen op vier manieren zondigen: in woord en gedachte en in doen en laten.
4. Dit zijn enkele typische voorbeelden. Door lichtzinnig te veroordelen zondigen we in gedachten, door te vloeken in woorden. Op zondag werken is een zonde in doen en niet naar de mis gaan op zondag is een zonde door laten.
5. Er zijn twee soorten dadelijke zonden: doodzonden en dagelijkse zonden.
6. De doodzonde brengt ons onder de slavernij van de duivel en veroordeelt ons tot de eeuwige straffen van de hel.
7. We noemen deze zonden “doodzonden” omdat ze ons beroven van de heiligmakende genade die het leven van onze ziel is.
8. Om een doodzonde te begaan zijn drie voorwaarden noodzakelijk: het moet een ernstig vergrijp zijn tegen Gods wetten; de zondaar moet kennis gehad hebben van de zwaarte van de zonde en bovendien de wil gehad hebben om ze te bedrijven.
9. De doodzonde kan vergeven worden:
* in de biecht;
* door een volmaakt berouw en de intentie om de zonde te biechten.

10. Een dagelijkse zonde is een licht vergrijp tegen Gods heilige wil.
11. Een dagelijkse zonde begaan we wanneer we zondigen in een zaak van weinig belang, of wanneer we ongewild zondigen.
12. Ook dagelijkse zonden zjin nochtans zeer kwalijk:
* ze doen onze vurigheid voor Gods liefde verslappen;
* ze kunnen makkelijk aanleiding geven tot zwaardere zonden;
* ze leiden tot tijdelijke straffen.

13. We kunnen vergiffenis bekomen voor deze zonden door te biechten, door de acte van berouw te overwegen, de Heilige Mis bij te wonen en door goede werken voor de medemens te verrichten.
14. Er zijn zeven hoofdzonden: hoogmoed, gierigheid, onkuisheid, jaloezie, gulzigheid, boosheid en traagheid.
15. We noemen hoofdzonden zo omdat ze aanleiding geven tot vele andere zonden.
16. Hoofdzonden zijn daarom niet noodzakelijk doodzonden; ze kunnen ook dagelijkse zonden zijn als het over onbelangrijke zaken gaat.

Hoogmoed

17. De hoogmoed of trots is een ongeregeld verlangen naar eigen eer en grootheid.
18. De duivel bedreef deze zonde toen hij tegen God in opstand kwam.
19. De gevolgen van hoogmoed zijn: praalzucht, verwaandheid, huichelarij, ongehoorzaamheid en het neerkijken op zijn naaste. Dit betekent:
* Iemand die hoogmoedig is laat graag aan anderen zien hoe goed hij wel niet is.
* Hij denkt dat hij alles kan.
* Hij wil zich beter voordoen dan hij eigenlijk is.
* Hij is ongehoorzaam tegenover zijn ouders en oversten.
* Hij ziet neer op zijn gelijken en zijn ondergeschikten.

Uitleg van de prent

20. Op deze prent zien we het gevecht tussen de goede en de kwade engelen. In het midden zien we de heilige Michaël, leider van de goede engelen, die strijdt tegen Lucifer, de leider van de duivels. Lucifer zegt met zijn aanhangers: “Aan de Allerhoogste willen wij gelijk zijn!” De heilige Michaël antwoordt samen met de goede engelen: “Wie is gelijk aan God!” Onmiddellijk wordt Lucifer met de kwade engelen overwonnen en uit de hemel gedreven, recht de hel in.
21. Onderaan links zien we de toren van Babel, die de nakomelingen van Noach wilden oprichten om beroemd te worden. De toren moest helemaal tot in de hemel reiken. Echter, om hun hoogmoed te bestraffen zaaide God verwarring door hen in verschillende talen te doen spreken. Zo moesten ze hun plan opgeven. Daarom werd de toren “Babel” genoemd. Het betekent “verwarring”.
22. Aan de rechterkant zien we de farizeeër en de tollenaar die de tempel binnengingen om te bidden. De farizeeër ging daar staan en sprak in zijn gebed over zichzelf: “God, ik dank U dat ik niet ben zoals de andere mensen, hebzuchtig, onrechtvaardig en overspelig, of zoals die tollenaar daar!" De tollenaar daarentegen, die op een afstand bleef staan, durfde zelfs zijn ogen niet naar de hemel op te slaan. Hij sloeg zich vol berouw op de borst en zei: "O God, genade voor een arme zondaar!" Ik verzeker jullie dat deze man gerechtvaardigd naar huis ging, en de ander niet."
23. De deugden van de farizeeër waren slechts schijndeugden. De tollenaar daarentegen was echt nederig en vertrouwde enkel op Gods barmhartigheid. Jezus zegt immers: “Iedereen immers die zich verheft zal vernederd worden, maar wie zich vernedert zal verheven worden.”

Gen 11:1-9, Lc 18:9-14


GIERIGHEID
JUDAS VERKOOPT ONZE LIEVE HEER
ONKUISHEID
DE VERLOREN ZOON
GULZIGHEID
HET EERSTGEBOORTERECHT VERKOCHT VOOR EEN BORD LINZENSOEP

De zonden - De gierigheid, de onkuischheid, de gulzigheid

De gierigheid

1. Gierigheid is een overdreven verlangen naar aardse goederen.
2. Het nastreven van aardse goederen is op zich niet verkeerd. We mogen aardse goederen proberen te verwerven om daarmee de naaste te helpen en op die manier God te dienen. Zo kunnen we zalig worden.
3. Wanneer we echter bereid zijn om Gods geboden te overtreden om goederen te behouden of er meer te verwerven, zijn we verkeerd bezig.
4. Gierig zijn is een zware zonde: Sint-Paulus noemt het zelfs een afgoderij en verklaart dat gierigaards het Rijk Gods niet zullen binnengaan.
5. Ook arme mensen kunnen deze zonde begaan. Het betreft immers niet enkel de gehechtheid aan de goederen die men bezit, maar ook de overdreven drang om goederen te verkrijgen die men nog niet heeft.
6. Wanneer we gierig zijn, vergeten we God en zijn we onbarmhartig tegenover de armen. We zullen ons schuldig maken aan bedrog en onrechtvaardigheid.
7. Tegenover de gierigheid staat de deugd van de onthechting van aardse goederen.
8. We kunnen de gierigheid beteugelen op deze manieren:
* Wanneer we er ons rekenschap van geven dat Christus arm was en niet eens een steen had om zijn hoofd op te leggen;
* Wanneer we er ons bewust van zijn dat we onze aardse goederen niet kunnen meenemen in het graf;
* Wanneer we armen bijstaan in de mate van het mogelijke.

De onkuisheid

9. Onkuisheid is de schandelijke ondeugd van de onzuiverheid die God verbiedt in het zesde en negende gebod.
10. Wanneer we onkuis zijn, haten we God, komen we onze plichten niet meer na. Ons hart versteent en we worden goddeloos.
11. Het tegenovergestelde van onkuisheid is zuiverheid.

De gulzigheid

12. Gulzig zijn betekent dat we overdreven gericht zijn om eten en drinken.
13. De drang is overdreven wanneer we overmatig eten en drinken, of wanneer we dat louter doen om er lichamelijk genot uit te halen.
14. Wanneer we eten, moeten we dit doen met het doel om in leven te blijven om zo God te dienen en zijn plichten te vervullen.
15. Gulzigheid is een zware zonde. Sint-Paulus vergelijkt gulzigaards met heidenen die hun maag als afgod vereren.
16. De gevaarlijkste gulzigheid is de dronkenschap, waarmee we vrijwillig onze verstandelijke vermogens verminderen.
17. Uit gulzigheid volgen andere ondeugden zoals dronkenschap, onkuisheid, vijandschap, ruzie en vechtpartijen.
18. Dronkenschap brengt ook schade toe aan de gezondheid, de goede naam en het gezinsleven. Niet zelden is drankmisbruik de oorzaak van een voortijdige dood.
19. Tegenover gulzigheid staat de deugd van de matigheid.
20. Op deze manieren kunnen we strijden tegen gulzigheid:
* Bidden voor en na het eten;
* Tijdens het eten een versterving doen;
* Vermijden om op café te gaan en contact te hebben met mensen die er ons naartoe lokken.

Uitleg van de prent

21. Judas leverde Christus uit voor dertig zilverlingen en gaf daarmee blijk van winstbejag. Bovenaan op de prent zien we de ontrouwe apostel die naar de priesters en wetgeleerden gaat met een beurs in de hand. Deze laatsten onderzochten dan hoe ze Jezus zouden oppakken en ter dood brengen. Judas zet zich neer voor de voorzitter van de vergadering om samen een prijs te bepalen voor het verraad.
22. Gulzigheid dreef Esau ertoe om zijn eerstgeboorterecht te verkopen aan Jacob voor een bord linzensoep. Dit zien we onderaan op de prent. Jacob genoot van een bord linzensoep toen Esau vermoeid terugkwam van de jacht. Esau had toen zo'n honger dat hij zijn eerstgeboorterecht aan Jacob afstond om het bord linzensoep te verkrijgen. Hij mocht dit echter niet doen, want daaraan was de erfenis verbonden van de belofte die God aan Abraham.
23. Centraal op de prent zien we de verloren zoon uit de parabel van Jezus. Omdat hij een ontuchtig leven had geleid, moest hij uiteindelijk varkens gaan hoeden. Zijn slechte driften hadden hem in de diepste ellende gebracht.
24. Een beetje hoger op de prent zien we Bethaniën, waar Jezus en zijn leerlingen met de melaatse Simon aan tafel zaten. De plaats van de geldzuchtige Judas blijft leeg.
25. Rijken zijn de aalmoezeniers van God. Als zij zich ontfermen over de behoeftigen en liefdeswerken verrichten, ruilen zij hun vergankelijke aardse goederen in tegen eeuwige rijkdommen in de hemel.

Mt 26:6-16, Gen 25:29-34, Lc 15:11-32


NIJD
JOZEF VERKOCHT DOOR ZIJN BROERS
GRAMSCHAP
DE NIJD VAN ESAU OP ZIJN BROER JACOB
TRAAGHEID
DE AKKER VAN DE LUIAARD

De zonden - Jaloezie, wraakzucht, luiheid

Jaloezie

1. Jaloers of *nijdig* zijn betekent dat we ons droevig voelen om de voorspoed van iemand anders. We zien zijn geluk als ons eigen ongeluk.
2. Jaloersheid of nijd is een grote zonde, omdat:
* Zij strijdig is met de naastenliefde;
* Zij de jaloerse persoon gelijk maakt aan de duivel.

Satan heeft immers zelf de jaloezie op aarde geïntroduceerd. Hij zelf wil ons uit jaloezie benadelen.
3. Jaloezie is een aanhoudende kwelling. Zij verscheurt het hart van de mensen die deze gevoelens koesteren.
4. Uit jaloezie komen vele onrechtvaardigheden voort zoals haat, roddelen, lasterlijke taal en zelfs moord!
5. Tegenover de zonde van de jaloezie staat de deugd van de broederlijke liefde. Deze doet ons deelnemen in de pijn en vreugde van de medemens, alsof hun gevoelens de onze waren.
6. Om te strijden tegen jaloerse gevoelens, moeten we:
* Ons herinneren dat we allemaal broeders van Christus zijn;
* Bidden voor de mensen waarop we jaloers zijn en goed tegenover hen zijn;
* In alles de nederigheid nastreven.

Wraakzucht

7. Wraakzucht werd vroeger ook *gramschap* of *toorn* genoemd en staat voor het verlangen om wraak te nemen.
8. Wraakzucht is geen zonde wanneer zij tot doel heeft om het kwaad te voorkomen en wanneer ze met mate wordt uitgeoefend.
9. De eerste aanzet tot wraakzucht is ook geen zonde, op voorwaarde dat dit spontaan gebeurt en dat men zich ertegen verzet van zodra men het gevoelen ervaart.
10. De vaakst voorkomende oorzaken van wraakzucht zijn de hoogmoed en de koppigheid.
11. Wraakzucht leidt tot godslastering, verwensingen, gevechten en moorden.
12. Tegenover de zonde van de wraakzucht staat de deugd van de zachtmoedigheid, die ons toelaat om alle tegenslagen geduldig te verdragen.
13. Om te strijden tegen wraakzuchtige gevoelens, moeten we:
* Dikwijls overwegen hoe zachtmoedig en geduldig Christus was tijdens zijn leven en in zijn lijden en op het kruis;
* Ons altijd inhouden en niets zeggen wanneer we door één of andere gebeurtenis sterk getroffen worden.

14. Er bestaat een gewettigde en zelfs heilige wraakzucht, namelijk de wraakzuchtige gevoelens die Jezus koesterde tegenover de koopmannen in de tempel en en ook de wraakzucht van ouders tegenover hun weerspannige kinderen.

Luiheid

15. Luiheid, vroeger ook *traagheid* genoemd, is een vrijwillige lauwheid, een afkeer van de deugd zodat men zijn christelijke deugden verzuimt.
16. Er zijn twee soorten luiheid:
* De geestelijke luiheid, die ons onze christelijke plichten doet veronachtzamen;
* De tijdelijke luiheid, die ons onze wereldlijke plichten doet verzuimen.

17. Luiheid maakt ons slap en stelt ons bloot aan alle mogelijk onheil, omdat ze ons aan onze belangrijkste plichten doet verzaken. Luiheid is de moeder van alle ondeugden; zij baart leegheid en tijdverlies, die onwetendheid en onbekwaamheid veroorzaken. Luiheid maakt een leven nutteloos.
18. Het tegenovergestelde van luiheid is de deugd van de ijverigheid. Die houdt in dat we al onze plichten moedig en stipt uitvoeren.
19. Dit zijn onze wapens tegen de luiheid:
* We moeten steeds in gedachte houden dat God alle mensen voorschrijft om te werken;
* We moeten onszelf een geregelde levenswijze opleggen en ons daaraan houden;
* We moeten op tijd opstaan 's morgens;
* We mogen geen tijd verkwisten.

Uitleg van de prent

20. Bovenaan op deze prent zien we Jozef die door zijn broers verkocht wordt. Zij wierpen hem uit jaloezie in een put om hem te laten sterven. Wat later haalden ze hem er echter uit, om hem te verkopen aan Ismaëlietische handelaars, die hem naar Egypte brachten.
21. In het midden van de prent zien we Esau die terugkeert van de jacht. Hij wilde het wild door zijn vader Isaac laten zegenen. Toen hij echter hoorde dat zijn broer Jacob de zegen al ontvangen had, zinde hij op wraak en wilde hij Jacob vermoorden.
22. Onderaan op de prent zien we een luierik die ligt te slapen op zijn akker. Zijn land is dan ook bedekt met stenen, distels en ander onkruid.
23. Christus roept ons op om te arbeiden in het Rijk Gods. Als we voor Christus hebben gewerkt, krijgen we daarvoor een eeuwigdurend loon in de hemel.

Gen 37:25-28, Gen 27:35-41


GELOOF
HOOP
LIEFDE
ABRAHAM
JOB
MARIA MAGDALENA

De deugden - De goddelijke deugden

1. Een deugd is een bepaalde geestelijke ingesteldheid die ons doet neigen naar het goede.
2. Natuurlijk deugden zijn deugden die aangeboren zijn of die we uit onszelf of op een natuurlijke manier kunnen verkrijgen. We beoefenen ze louter uit natuurlijke inzichten, bv. de liefde voor het werk, voor de orde, voor rechtschapenheid, enz. Wanneer we deze deugden beoefenen, liggen de verdiensten ervan louter binnen de eindige wereldse werkelijkheid.
3. Bovennatuurlijke deugden komen van God. Ze stellen ons in staat om bovennatuurlijke daden te verrichten en de hemel te verdienen. We denken bv. aan de zorg voor de armen omdat we in hen Christus kunnen aanschouwen.
4. Er zijn twee soorten bovennatuurlijke deugden: de goddelijke en de zedelijke deugden.
5. Er zijn drie goddelijke deugden: geloof, hoop en liefde. We noemen ze goddelijk omdat ze onmiddellijk op God betrekking hebben.

Geloof

6. Het geloof is een bovennatuurlijke deugd waardoor de mens in staat is om voor waar en zeker aan te nemen alles wat God geopenbaard heeft en door de Heilige Kerk ons voorhoudt te geloven.
7. Wij moeten vast geloven in alles wat God geopenbaard heeft, omdat Hij de opperste waarheid is, die niet kan bedriegen of bedrogen worden.
8. Het geloof is absoluut nodig om zalig te worden, want Christus zegt dat ongelovigen veroordeeld zullen worden.

Hoop

9. Hoop is de bovennatuurlijke deugd waardoor wij met een vast vertrouwen van God verwachten dat Hij ons het eeuwig leven kan schenken alsook alle zaken die ons helpen om dit te verwerven.

Liefde

10. De liefde is de bovennatuurlijke deugd waardoor wij God boven alles beminnen en de naaste als onszelf.
11. God boven alles beminnen wil zeggen dat we liever alles, zelfs ons eigen leven, voor Hem zouden opgeven dan door een doodzonde zijn vloek over ons uit te roepen.
12. Waarom moeten we God beminnen?
* Omdat Hij oneindig goed en volmaakt is;
* Omdat Hij dit van ons verlangt;
* Omdat Hij ons ontelbare diensten heeft bewezen;
* Omdat Hij er ons nog grotere belooft;
* Omdat zonder de liefde andere deugden en de beste werken ons toch niet zalig kunnen maken.

Uitleg van de prent

13. Op deze prent wordt het geloof voorgesteld als een maagd die met de rechterhand op het kruis steunt en in de linkerhand een brandende fakkel vasthoudt. Het kruis betekent dat het mysterie van de menswording één van de bijzonderste waarheden is die wij moeten geloven. De fakkel duidt op het geloof dat een levendig licht op onze zielen straalt.
14. Onder deze maagd zien we Abraham die zijn zoon Isaak wilde offeren. De aartsvader geeft daarmee een heldhaftige getuigenis van zijn geloof in God, die hem dit offer had opgedragen. Hij geloofde vast dat ondanks dit offer, God zijn belofte gestand zou doen om hem een talrijk nageslacht te geven.
15. Links wordt de hoop voorgesteld als een maagd die in de ene hand een kroon en in de andere een anker houdt. De kroon staat voor de zaligheid van de hemel en het anker voor de hoop op schatten in de hemel.
16. Onder deze maagd zien we Job op zijn mesthoop die van kop tot teen met wonden bedekt is. Ondanks deze pijnen bleef hij met een onwankelbare hoop bezield: "Zelfs als God mij liet sterven, dan nog zou ik op Hem hopen."
17. Rechts zien we nog een maagd. Deze verzinnebeeldt de liefde. Ze toont met haar linkerhand haar vlammend hart en met haar rechterhand houdt ze de kelk vast met een hostie erop. Het vlammend hart betekent dat we God met geheel ons hart moeten beminnen. De kelk en de hostie duiden erop dat het Heilig Sacrament de bron is van de goddelijke liefde.
18. Onder deze maagd zien we Jezus Christus die aan tafel zit bij Simon de farizeeër. Maria Magdalena heeft een kruik met geurige olie in de hand en besproeit zijn voeten met haar tranen. Ze droogt zijn voeten af met haar haren. Jezus prijst tegenover Simon de liefde die zij betoont en zegt: "*Haar zonden zijn haar vergeven, al waren het er vele, want ze heeft veel liefde betoond.*"

Gen 22:1-19, Lc 7:47


HET OORDEEL VAN KONING SALOMO
VOORZICHTIGHEID
DE BELASTING VOOR DE KEIZER
RECHTVAARDIGHEID
KARDINALE DEUGDEN
JUDIT
STERKTE
DAVID BIJ BETHLEHEM
MATIGHEID

De deugden - De zedelijke deugden

1. Zedelijke deugden worden zo genoemd omdat ze de zeden, het zedelijk gedrag van de mensen regelen.
2. Alle zedelijke deugden kunnen in essentie herleid worden tot vier, die we de hoofddeugden of kardinale deugden noemen, met name:
* voorzichtigheid,
* rechtvaardigheid,
* sterkte en
* matigheid.
3. Deze vier zedelijke deugden waren reeds bekend aan heidense filosofen en werden door hen onderwezen, maar slechts als natuurlijke deugden. Het christendom versterkte ze door haar genade in ons tot bovennatuurlijke deugden die gericht waren op een hoger doel.

Voorzichtigheid

4. Voorzichtigheid is een deugd die ons doet inzien wat we in elk geval moeten doen en laten.

Rechtvaardigheid

5. Rechtvaardigheid is een deugd waarmee we God en de naaste geven wat hen toekomt. Deze deugd regelt ook onze gedachten en gevoelens tegenover anderen. Ze maakt ons nederig en leert ons onzelf relativeren, zoals het een zondaar betaamt. Jezus zegt in het evangelie: "*als jullie gerechtigheid niet méér betekent dan die van de schriftgeleerden en farizeeën, zul je het koninkrijk der hemelen zeker niet binnengaan.*"

Sterkte

6. Sterkte is de deugd die ons de moed geeft om de door God opgelegde plichten te vervullen.

Matigheid

7. Matigheid is de deugd waarmee we de lichamelijke lusten kunnen onderdrukken, met name de gulzigheid en kicks.

Uitleg van de prent

8. De deugd van de voorzichtigheid wordt op deze prent bovenaan links voorgesteld door het vonnis van Salomo. Twee vrouwen die in hetzelfde huis woonden, hadden elk een pasgeboren kind. Eén van de kindjes stierf echter tijdens een nacht. De moeder van het gestorven kindje verwisselde haar overleden baby met de levende en nam deze als haar eigen kind aan. De andere moeder bemerkte echter het bedrog en ging klagen bij Salomo. We zien deze wijze vorst op zijn troon met voor hem de twee moeders. De levende baby ligt aan de voeten van de koning. Een soldaat, gewapend met een zwaard, houdt de baby vast. *Salomo zei: 'Hak het levende kind in tweeën: geef de ene helft aan de ene vrouw en de andere helft aan de andere vrouw.' Maar de vrouw van wie het kind nog leefde, en van wie het hart ineenkromp om haar kind zei: 'Met uw toestemming, mijn heer, geef het levende kindje maar aan haar en maak het niet dood.' Maar de andere zei: 'Als ik het niet krijg, dan jij evenmin; hak het door.' Toen nam de koning het woord en zei: 'Geef het levende kind aan de eerste vrouw en maak het niet dood: zij is de moeder.'*
9. Rechts op de prent onderwijst Jezus de farizeeën over de rechtvaardigheid. Zij wilden hem in de val lokken en vroegen of het geoorloofd was om aan de keizer belastingen te betalen. *Jezus liet hen een muntstuk tonen en vroeg hen: 'Laat Mij eens een denarie zien. Wiens afbeelding staat erop, wiens opschrift?' 'Die van de keizer', antwoordden ze. Daarop zei Hij tegen hen: 'Geef dan aan de keizer wat van de keizer is, en aan God wat van God is.'*
10. Onderaan links zien we in de persoon van Judith een voorbeeld van wonderbare sterkte. Deze heilige vrouw zag hoe haar geboortestad bedreigd werd door Holofernes, de bevelhebber van Assyrië. Ze besloot om haar vaderland te redden op gevaar van haar eigen leven. Daarom trok ze haar mooiste kleren aan en ging naar het kamp van Holofernes en deed ze alsof ze op de vlucht was voor de naderende verwoesting van Bethulië. Holofernes was zo door haar schoonheid vertederd dat hij een groot feestmaal voor haar liet organiseren. Daar dronk hij erg veel. Na het feestmaal bleef Judith alleen met hem wachtte tot hij in slaap lag. Toen nam ze een zwaard en hakte zijn hoofd eraf.
11. Rechts op de prent geeft David een ontroerend voorbeeld van matigheid. Deze koning voerde oorlog tegen de Filistijnen die Bethlehem bezetten. Hij had grote dorst en riep uit: "Kan er iemand mij water brengen van de bron nabij de stadspoort?" Meteen liepen drie moedige mannen dwars door de vijandige linies om water te gaan halen en aan David aan te bieden. *Maar David wilde er niet van drinken; hij goot het uit voor de Heer en riep: "Dat mijn God mij ervoor behoede zoiets te doen! Zou ik het bloed en het leven van deze mensen drinken? Hun leven hebben zij op het spel gezet om mij dit water te brengen." Daarom wilde hij er niet van drinken.*

Mt 5:20, 1 K 3:25-27, Lc 20:24-25, Jdt 13:1-20, 1 Kr 11:18-19


ZIE HET LAM GODS
NEDERIGHEID
DE EERSTE CHRISTENEN
ARMOEDE
EVANGELISCHE RADEN
ROEPING VAN DE APOSTELEN
GEHOORZAAMHEID
ZALIG DE ZUIVEREN VAN HART
KUISHEID

De deugden - De evangelische deugden

1. De evangelische deugden of evangelische raden behoren tot de zedelijke deugden en worden vooral in het Evangelie erg aangeprezen.
2. Er zijn vier evangelische deugden: nederigheid, armoede, zuiverheid en gehoorzaamheid.

Nederigheid

3. De nederigheid, vroeger ook *ootmoedigheid* genoemd, is een deugd die ons onze gebreken doet inzien en al onze handelingen aan God doet opdragen.

Armoede

4. Armoede is de deugd die ons aanspoort om ons hart te onthechten van de tijdelijke aardse goederen en het te richten op God.

Zuiverheid

5. Zuiverheid is een deugd die ons doet wegblijven van verkeerde tijdsbestedingen en die ons met mate doet genieten van de toegelaten tijdsbestedingen.

Gehoorzaamheid

6. Gehoorzaamheid is een deugd die ons aanspoort om de wettige bevelen van onze oversten op te volgen en hen te aanzien als Gods plaatsvervangers.
7. Gehoorzaamheid is het fundament waar het gebouw van de christelijke volmaaktheid op rust. Het Evangelie heeft deze deugd bovennatuurlijk en volkomener gemaakt en stelde haar voor als een raad eerder dan een plicht. Het is geen verplichting maar een teken van trouw. Het kloosterleven biedt ons de mogelijkheid om deze deugd op heldhaftige wijze te beoefenen. De kloosterroeping berust immers op drie beloften, die volledig overeenkomen met de zedelijke deugden, nl. armoede, zuiverheid, gehoorzaamheid en de standvastige beoefening van de nederigheid.
8. Dit is hoe Christus in het evangelie een jongeman oproept tot volmaaktheid: "*Een aanzienlijk man stelde Hem deze vraag: 'Goede meester, wat moet ik doen om deel te krijgen aan het eeuwig leven?' Jezus zei tegen hem: 'Waarom noemt u Mij goed? Niemand is goed, alleen God. De geboden kent u: geen echtbreuk plegen, niet doden, niet stelen, niet vals getuigen, en uw vader en uw moeder eren.' 'Aan dat alles heb ik mij van jongs af gehouden', zei de man. 'Dan rest u nog één ding', zei Jezus tegen hem. 'Verkoop alles wat u hebt, deel het uit aan de armen, en u hebt een schat in de hemel. Kom dan terug om Mij te volgen.' Toen hij dit hoorde werd hij diep bedroefd, want hij was buitengewoon rijk. Toen Jezus zag dat hij diep bedroefd werd, zei Hij: 'Wat is het voor mensen met geld toch moeilijk om het koninkrijk van God binnen te komen. Een kameel komt gemakkelijker door het oog van een naald dan een rijke in het koninkrijk van God.' 'Wie kan er dan nog gered worden?' vroegen de toehoorders. Hij zei: 'Wat menselijk gezien onmogelijk is, is mogelijk dankzij God.'*"

Uitleg van de prent

9. Bovenaan links op de prent zien we een goed voorbeeld van nederigheid in de persoon van Johannes de doper. De Joden hadden uit Jeruzalem priesters en Levieten op hem afgestuurd met de vraag: 'Wie bent u?' Onomwonden kwam hij ervoor uit: 'Ik ben de Messias niet, noch Elia, noch de profeet.' Zij drongen verder aan en vroegen: 'Maar als u de Messias niet bent en ook Elia niet of de profeet, waarom doopt u dan?' Johannes gaf hun ten antwoord: 'Ik doop in water. Maar zonder dat u Hem herkent staat Hij al in uw midden: Hij die na mij komt, maar wiens schoenriem ik niet waard ben los te maken.'
10. De eerste christenen waren uitmuntend in de beoefening van de deugd van de armoede. Iedereen die een akker of huis bezat, verkochten deze en gaven het geld aan de apostelen om het te verdelen onder de armen. Dit zien we bovenaan rechts op de prent.
11. Onderaan links zien we een voorbeeld van volmaakte gehoorzaamheid in het gedrag van Jacobus en Johannes, de zonen van Zebedeüs. Toen ze bezig waren hun netten te herstellen, riep Jezus hen: "Volgt mij". Zij volgden hen aanstonds en lieten hun vader en werkmakkers die op de boot werkten achter.
12. Rechts op de prent zien we Christus, de vriend van de zuivere zielen, en met hem de vier heiligen die zich precies door hun maagdelijke zuiverheid onderscheidden. Het zijn rechts de heilige Maagd en Johannes de doper. De figuren links zijn de heilige Jozef en de heilige Johannes de evangelist.

Lc 18:18-27, Job 1:19-27


DE AALMOES VOOR DE ARMEN
ELIAS EN DE WEDUWE VAN SAREPTA
DE LICHAMELIJKE WERKEN VAN BARMHARTIGHEID
DE VREEMDELINGE HERBERGEN
DE BARMHARTIGE SAMARITAAN
TOBIAS BEGRAAFT DE DODEN
DE ZIEKEN BEZOEKEN
DE DODEN BEGRAVEN
ABRAHAM ONTVANGT DE ENGELEN

De lichamelijke werken van barmhartigheid

1. Barmhartigheid is de deugd die er ons toe aanzet om mensen in nood te helpen.
2. Er zijn twee soorten werken van barmhartigheid: lichamelijke en geestelijke.
3. Lichamelijke werken van barmhartigheid zijn goede werken waardoor we onze naasten in hun lichamelijke noden bijstaan uit liefde tot God.
4. De voornaamste lichamelijke werken van barmhartigheid zijn: de armen ondersteunen, de zieken bezoeken, de vreemdelingen herbergen en de doden begraven.

Uitleg van de prent

5. Deze prent stelt ons de lichamelijke werken van barmhartigheid voor.

De armen ondersteunen

6. Het eerste lichamelijk werk van barmhartigheid is het helpen van de armen.
7. Bovenaan deze prent zien we de profeet Elia die het meel en de olie van de weduwe van Sarefat vermenigvuldigt. Dit gebeurde zo: toen hongersnood het rijk van Israel verwoestte, trok Elia op Gods bevel naar Sarefat in Sidon. "*Toen hij bij de stadspoort kwam, was daar een weduwe hout aan het sprokkelen. Hij riep naar haar: 'Wees zo goed om voor mij in deze kruik een beetje water te halen; ik zou graag wat drinken.' Toen zij het ging halen riep hij haar na: 'Wees zo goed om ook een stuk brood mee te brengen.' Zij antwoordde: 'Zowaar de HEER uw God leeft, ik heb geen brood meer; alleen nog maar een handvol meel in de pot en nog een beetje olie in de kruik. Ik sprokkel nu wat hout en ga dadelijk naar huis om voor mij en mijn zoon voor het laatst eten klaar te maken; daarna wacht ons de dood.' Elia antwoordde: 'Vrees niet, ga naar huis en doe wat u van plan bent, maar maak van het meel en de olie eerst een broodje voor mij en breng mij dat; voor uzelf en uw zoon kunt u daarna zorgen. Want, zo spreekt de HEER, de God van Israël, de pot met meel raakt niet leeg en de kruik met olie raakt niet op totdat de HEER het weer laat regenen.*'"
8. Deze geschiedenis toont aan dat God zelfs met aardse goederen weldoeners beloont die zich over noodlijdende mensen ontfermen.
9. De ronde kader bovenaan links stelt een genereuze vrouw voor die een aalmoes geeft aan een arme.

De zieken bezoeken

10. Het tweede lichamelijk werk van barmhartigheid is de zieken bezoeken.
11. Dit werk wordt links op de prent uitgebeeld door de barmhartige Samaritaan. "*Jezus sprak: 'Op reis van Jeruzalem naar Jericho viel iemand in handen van rovers. Ze schudden hem uit, mishandelden hem en lieten hem halfdood achter. Toevallig kwam er een priester langs die weg; hij zag hem, maar liep in een boog om hem heen. Ook een Leviet die voorbijkwam en hem zag, liep in een boog om hem heen. Toen kwam er een Samaritaan langs die op reis was; hij zag hem en was ten diepste met hem begaan. Hij ging naar hem toe, goot olie en wijn op zijn wonden en verbond ze. Toen zette hij hem op zijn eigen rijdier en bracht hem naar een herberg, waar hij hem verder verzorgde. De volgende ochtend haalde hij twee denariën tevoorschijn en gaf ze aan de waard. 'Zorg voor hem,' zei hij, 'en als u nog meer kosten moet maken, zal ik ze u op mijn terugreis vergoeden.*'"
12. In het ronde kadertje onderaan links zien we een Zuster van Liefde die een zieke verzorgt.

De vreemdelingen herbergen

13. Het derde lichamelijk werk van barmhartigheid is het onderdak geven aan vreemdelingen.
14. Dit werk wordt op de prent voorgesteld door Abraham die onderdak geeft aan de engelen die Sodoma en Gomorrha zouden vernielen.
15. Op de ronde kader onderaan rechts zien we een kloosterling die een pelgrim herbergt.

De doden begraven

16. Het vierde lichamelijke werk van barmhartigheid is het begraven van de doden.
17. Rechts op de prent stellen we dit voor door de heilige Tobias die zijn overleden medegevangene begraaft.
18. In het ronde kadertje bovenaan rechts zien we een priester die het graf van een overledene met wijwater besprenkelt.
19. Hoe zoet zullen deze woorden de rechtvaardigen in de oren klinken, wanneer ze bij God verantwoording afleggen voor hun leven: "Komt, gezegenden van mijn Vader!" Dat gelukkige lot zal hun deel zijn als ze tijdens hun leven eerder God dan de wereld dienden. Hun vreugde zal onbeschrijfelijk zijn!

1 Kon 17:10-14, Lc 10:30-35


GOEDE RAAD VERSTREKKEN
TROOST BRENGEN
PREDIKING VAN DE HEILIGE JOHANNES DE DOPER
DE GEESTELIJKE WERKEN VAN BARMHARTIGHEID
BIDDEN VOOR DE LEVENDEN EN DE DODEN
DE HEILIGE JOHANNES DE DOPER BIJ HERODES
ONZE LIEVE HEER WEKT DE ZOON OP VAN DE WEDUWE UIT NAÏN
JUDAS DE MAKKABEËR LIET VOOR DE OVERLEDENEN EEN ZOENOFFER OPDRAGEN

De geestelijke werken van barmhartigheid

1. Geestelijke werken van barmhartigheid zijn goede werken waarbij we uit barmhartigheid de naaste bijstaan in zijn geestelijke nood.
2. Er zijn vier belangrijke geestelijke werken van barmhartigheid: de onwetenden onderrichten, goede raad geven, de bedroefden troosten en bidden voor de zaligheid van de overledenen.
3. In het Evangelie staat dat we op de Dag van het Oordeel verantwoording zullen moeten afleggen voor onze werken van barmhartigheid: *"Wanneer de Mensenzoon komt, bekleed met zijn heerlijkheid en rondom Hem alle engelen, dan zal Hij plaatsnemen op de troon van zijn heerlijkheid. Alle volkeren zullen vóór Hem bijeengebracht worden, en Hij zal ze van elkaar scheiden, zoals een herder de schapen van de bokken scheidt. De schapen zal Hij aan zijn rechterhand opstellen, de bokken aan zijn linkerhand. Dan zal de koning tegen hen die aan zijn rechterhand staan zeggen: "Kom, gezegenden van mijn Vader, neem het koninkrijk in bezit dat vanaf het begin van de schepping voor jullie klaar ligt. Want Ik had honger en jullie hebben Me te eten gegeven, Ik had dorst en jullie hebben Me te drinken gegeven, Ik was vreemdeling en jullie hebben Me opgenomen. Ik was naakt en jullie hebben Me gekleed, Ik was ziek en jullie hebben naar Me omgezien, Ik zat in de gevangenis en jullie kwamen naar Me toe." Dan zullen de rechtvaardigen Hem antwoorden: "Heer, wanneer hebben we U hongerig gezien en U te eten gegeven, of dorstig en U te drinken gegeven? Wanneer hebben we U als vreemdeling gezien en U opgenomen, of naakt en hebben we U gekleed? Wanneer hebben we U ziek of in de gevangenis gezien en zijn we naar U toe gekomen?" De koning zal hun antwoorden: "Ik verzeker jullie, alles wat je voor één van deze minste broeders van Mij hebt gedaan, heb je voor Mij gedaan."*

Uitleg van de prent

4. Deze prent stelt ons de geestelijke werken van barmhartigheid voor.

De onwetenden onderrichten

5. De onwetenden onderrichten is het eerste geestelijk werk van barmhartigheid.
6. Op de prent zien we dit werk bovenaan voorgesteld door de Johannes de doper, die het volk onderricht en goede raad geeft aan de mensen die erom vragen.
7. In het ronde kadertje bovenaan links zien we een broeder die lesgeeft. Vroeger waren de meeste leraars in scholen broeders, priesters of zusters.

Goede raad geven

8. Het tweede geestelijk werk van barmhartigheid is het geven van goede raad.
9. We stellen dit op de prent opnieuw voor door Johannes de doper die aan Herodes de goede raad geeft om geen betrekkingen te hebben met de vrouw van zijn broer.
10. Op het ronde kadertje links onderaan de prent zien we een missionaris die op straat evangeliseert en godsdienstige pamfletten uitdeelt, om aan de mensen het Woord van God kenbaar te maken.

De bedroefden troosten

11. De bedroefden troosten is het derde geestelijk werk van barmhartigheid.
12. Dit werk wordt op de prent voorgesteld door een afbeelding van Jezus die de weduwe van Naïn troost en haar zoon uit de doden opwekt. *"Toen Hij de stadspoort naderde, werd er juist een dode uitgedragen, de enige zoon van een weduwe. Een talrijke menigte uit de stad was bij haar. Toen de Heer haar zag, was Hij ten diepste met haar begaan. 'Huil niet', zei Hij tegen haar. Hij liep naar de lijkbaar toe en raakte die aan. De dragers bleven staan en Hij zei: 'Jongeman, kom overeind, zeg Ik je!' En de dode ging rechtop zitten en begon te praten, en Hij gaf hem aan zijn moeder."*
13. In het ronde kadertje bovenaan zien we een jongeman die zijn familie gaat verlaten. Hij troost zijn jongere broer door hem de hemel te tonen, waar ze mekaar zullen terugzien.

Bidden voor de ziel van de overledene

14. Het vierde belangrijk geestelijk werk van barmhartigheid is het bidden voor de ziel van de overledenen.
15. We stellen dit onderaan op de prent voor door Judas de Makkabeeër die met zijn leger bidt voor de gesneuvelde soldaten. Na het gebed, liet hij een geldinzameling doenen de opbrengst daarvan stuurde hij naar Jeruzalem. Daar moest met het geld een offer opgedragen worden voor de zonden van de overledenen.
16. Op de ronde kader onderaan zien we een dochter die neerknielt voor het graf van haar overleden ouders.

Mt 25:31-40, Lc 7:12-15



De heilige Augustinus wandelde op het strand en probeerde het mysterie van de Allerheiligste Drievuldigheid te doorgronden. Hij zag plots een kindje dat in het zand een kleine put had gegraven en met een kommetje water uit de zee schepte om het in de put te gieten. “Mijn kind, wat ben je van plan met dat water?” — “Ik wil al het water van de zee in deze put gieten. Het zal voor mij gemakkelijker zijn al het water van de zee in deze put te gieten, dan voor u het mysterie van de Allerheiligste Drievuldigheid te doorgronden.” Na dat laatste antwoord verdween het kind. Het was een engel die, in de gedaante van een kind, aan de heilige Augustinus te kennen gaf dat het mysterie van de Allerheiligste Drievuldigheid ondoorgrondelijk is voor een geschapen geest.

www.prentencatechismus.org